

Budapest, a lúzer város

2012 augusztus 29. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Van egy folyóiratunk – egyszerre tudományos és közéleti „revü” –, amely minden politikai fordulat ellenére kitartó szívóssággal jelenik meg hónapról hónapra, 1992 óta. Töretlen tehát az íve a rendszerváltozás els? kormányzati ciklusa óta,{...}

{...} és ezt aláhúzza az a tény is, hogy alapító f?szerkeszt?je az a Kodolányi Gyula, aki Antall József legközelebbi munkatársai közé tartozott.

De a Magyar Szemle els? pillérei évtizedekkel korábban ágyazódtak bele a magyar valóságba: 1927 és 1944 között m?ködtették a lapot a magyar politika, kultúra és tudomány olyan jelesei, mint Bethlen István, Szekf? Gyula és Eckhardt Sándor. Ezt a hagyományt is emlékezetünkbe idézve nyugtázzhatjuk, hogy a Szemle ma is annak a magasan kvalifikált, a legjelent?sebb nemzetstratégiai elgondolásokat megfogalmazni képes értelmiségnek a lapja, amelynek vezet? képvisel?i nem idegenkedtek az alkalmi közéleti szerepvállalástól, magyarán: többen kormányzati szerepet kaptak Antall Józseft?l, s akiknek világképe egyszerre konzervatív és szabadelv?, mélyen és okosan nemzeti elkötelezettség? (érezkelhet? angolszász orientációval).

Ennek a szellemiségnek manapság (nem is beszélve a közelmúltbeli évekr?l) aligha van különösebb „piacképessége”, hogy brutálisan fogalmazzak, noha helyénvaló lenne, ha a – magát mindig távlatosnak állító – napi politika mögött ott sejthetnénk a Szemle szer?inek tapasztalatait, ötleteit, ajánlásait. Akik – hadd hangsúlyozzam – el?bb voltak (s ma is újra azok) tudósok és gazdasági szakemberek, mint miniszterek, államtitkárok, nagykövetek, miniszterelnöki f?tanácsadók, vagy egyéb f?hivatalnokok. Igaz: soha nem pártkatonák.

A lap legújabb számában több más mellett olvashatunk egy olyan esszét, amely iskolapéldája lehetne annak, hogy

a szakszer? alaposág miként tud feltárni egy olyan gazdasági és politikai problémahalmazt, amely kényszeríti az olvasót a maga tapasztalatai és ötletei mozgósítására. Bod Péter Ákos – a valamikori miniszter és a Magyar Nemzeti Bank elnöke – írt egy eszmefuttatást ezzel a címmel: Hogyan nem lett Budapest regionális központ?

Hát igen, ilyen a jó esszé, az ötlet és a téma és a cím: olyannyira nyilvánvaló, frappáns, hogy az ember nem is gondol rá, amíg a szeme elé nem kerül, de azután – „hát persze!” ... És hogy nekem nem jutott az eszembe... Miért is nem lett a magyar főváros az, amivé geopolitikai helyzete, példátlan tájféldrajzi adottságai, kulturális potenciálja, hagyományai predestinálják? Egyáltalán: mivé is vált ez a metropolis? Fogó lakosságú, öntudat nélküli, adósságban fuldokló, önkormányzati viszályoktól viharzó, az elemi életminőségekben is mind szökőködbb épülethalmazzá és mind kuszább térszerkezetté...

Ez a téma természetesen inkább tragikus és groteszk, mintsem anekdotákba illő en léha, noha fővárosunk első szabad húsz éve éppen nem nélkülözi a linkség minősített eseteit sem. Húsz év – bizony, akkor még megvolt az esélye annak, hogy Budapest hagyományos vonzereje kitermelje azokat a szellemi és infrastrukturális, valamint politikai (és persze mentális) tényezőket, amelyek idevonzották volna mindazokat az intézményeket, amelyek érdekelték a Kelet–Nyugat és Észak–Dél közötti folyamatos gazdasági, s politikai, kulturális párbeszédben. Maradt a regionális központ a nyugati és a Balkántól távolabbi Bécs, mi meg – mondjuk – búsongva nézhettük a legutóbbi futball-Európa-bajnokság néhány fontos meccsét Lvivben, egy csodálatos új stadionból, nem feledve, hogy az Eb megrendezésének pályázatát nulla szavazattal veszítettük el, csapatunk ki sem jutott, és az sem vigasztal, hogy Lvivet valamikor Lembergként emlegettük, mint egy velünk ugyanegy államszerkezetben élő, virulens regionális nagyvárost... S hogy nemcsak Budapesten, hanem az egész országban nincs egy működőképes futballstadion. Bécs? Bécs meg folytatja azt a brutális pénzügyi expanziót (bankok, biztosítók), amelyet helyzete és gazdasági fölénye lehetővé tesz (és amely pár száz éves jó labanc hagyományra nézhet vissza).

Bod Péter Ákos meggyőző gazdasági adatsorok felvillantásával írja le a főváros utóbbi húsz évének nyomasztó mélyrepülését és vonja meg a politikai mérleget: a magyar fővárost két évtizeden át uraló szabaddemokrata (és szocialista) városvezetés egyetlen ambiciózus vállalkozásba sem fogott, és ugyanakkor választásról választásra megdöbbenő szavazatmaximálást volt képes elérni egy olyan humbuggal, mint a 4-es metró. Leírja: az utóbbi két évtizedben a liberális „párt (mondanám: pártszövetség) holdudvarába tartozó üzleti körök követeléseinek kielégítése volt a legfőbb döntési ismérv a közügyek intézésében”. Arról már ne is beszéljünk, hogy egy főváros presztízse miként függ össze az egész ország megítélésével. Arról meg pláne nem, hogy miként is állunk a felelősségre vonás ügyeiben.

És innen többfelé ágazhat el az olvasói meditáció. Elkezdhetjük mozgósítani emlékeinket a hajdani prosperitás évtizedeiről: hogy kezdett fővárossá alakulni Pest-Buda majd kétszáz évvel ezelőtt, és minő szervező volt ez a mozgás. Eltérnhetnénk azon, hogy Budapest miként tudná megteremteni újra (?) a maga önazonosságát. És hol vannak azok a kitörési pontok, azok a programok, a társadalmi életnek mely szegmenseit lehetne és kellene mozgósítani ahhoz, hogy élhető és irigyelhető létté jöjjön létre a Duna két partján. Azon múlik minden, hogy a főváros rengeteg mindenféle bajainak reparálása közben képes-e olyan víziót megfogalmazni és fásult polgárai elé tárni, ami elhithető: itthon lehet lenni Budapesten.

Alexa Károly - magyarhirlap.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
